

બોટનિકલ ફેઝલ્ટી એર્ડની

કૃત્રિમ તળાં

આ વિભાગને સુંદર જળીય વનરપતિઓ વડે સણમારવામા આવ્યો છે.

અહીં લગભગ ૪૦ જાતના કમણ અને પોથણા તથા મખાના (*Euryale ferox*) અને જાયન્ટ વોટર લીલી (*Victoria amazonica*) જેલી અદ્ભુત પ્રજાતિઓ ઉભાકવાનો પ્રયાસ પણ થઈ રહ્યો છે.

Nymphaea sp.

Euryale ferox

Nelumbo sp.

વિષિષ્ટ વનરપતિઓ

અસામાન્ય શીતે જોવા મળતી વનરપતિઓના સંગ્રહમા ગુગળ, તોપમોળો, કેસુડો, અશોક, સિમોલો, બતક વેલ, કંકાસાણી વગેરે સમાવેશિત છે.

Acorus calamus

Bauhinia malabarica

Firmiana colorata

Radermachera xylocarpa

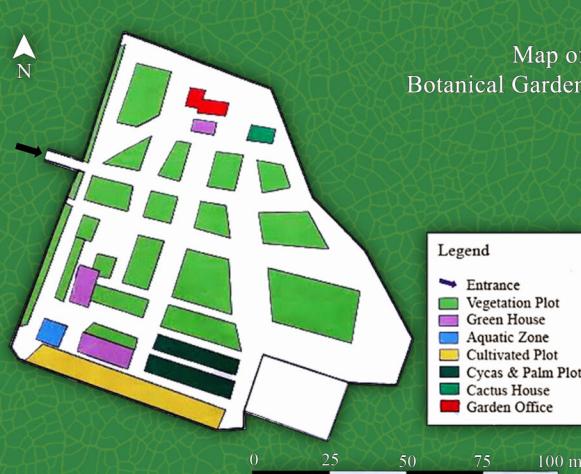
Strychnos mucronica

Vanda testacea

Zephyranthes sp.

દી મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા, વડોદરા રિથત બોટનીકલ ગાર્ડનની સ્થાપના ૧૯૨૦ ના દાયકાં પ્રોફ. શિવરામ પિનાયાક શેલકે (HOD, ગુણવિશ્વાન, બરોડા કોલેજ અને સુપરીન્ટેન્ડન્ટ) ના નિર્દેશનમા કરવામા આવી હતી.

ઘણી શાણાંઓ, આયુર્વેદિક યુનિવર્સિટીઓ અને કાર્મચિ કોલેજોના વિદ્યાર્થીઓ ક્ષારા પણ આ વિષય -વનરપતિશાસ્ત્ર અને માતૃ-પ્રકૃતિને સમજવા માટે આવારનવાર આ ઉદ્ઘાનની સુલાક્ષણ લેવાય છે.

આ નેશનલ મેડિસિનલ પ્લાન્ટ બોર્ડ (NMPB) ક્ષારા યુનિવર્સિટી સ્ટર પર માન્યતા પ્રાપ્ત ઔષ્ઠધીય દ્વિબાન છે અને બોટનીકલ સર્વે ઓફ ઇન્ડિયા (BSI) ક્ષારા તેની માલામાણ (Recommend) કરવામા આવેલ છે.

રથાણ:
બોટનીકલ ગાર્ડન,
ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ બોટની, ફેઝલ્ટી ઓફ સાયન્સ,
દી મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા,
વડોદરા-૩૬૦૦૦૨

સંપર્ક : ૦૨૬૫-૨૭૬૧૮૬૧

[✉/botanical.gardan-botany@msubaroda.ac.in](mailto:botanical.gardan-botany@msubaroda.ac.in)

[🌐/Botanical Garden MSU](https://www.facebook.com/Botanical.Garden.MSU)

બોટનીકલ ગાર્ડન

&

આયોર્વેદ કમ મોડિસિનલ પ્લાન્ટ ગાર્ડન

દી મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી ઓફ બરોડા,
વડોદરા

બોટનીકલ રેડિંગ

આ ઉદ્યાન આવૃત બીજધારી (Angiosperms) ની લગભગ ૬૮૦ જેટલી, અનાવૃત બીજધારી (Gymnosperms) ની ૧૧ અને પ્રિઅંગી (Pteridophytes) ની ૨૩ જાતિઓનું ઘર છે.

અહીં ઓર્કિડની લગભગ ૧૪ જાતિઓ જોવા મળે છે, જેમાંથી ૬ જેટલા જીમાન પર ઉગતા (Ground Orchid) છે, જેના કંદ (Tuber) ખાઈ પણ શકાય છે.

અસામાન્ય, એન્ડેન્જર અને અનાન્ય જાતિઓ

આ ઉદ્યાન વનસપતિઓનાં સંવર્ધનની સાથે સંરક્ષણનું પણ કાર્ય કરે છે.

કેક્ટસ હાઉસ

આ વિભાગાનાં શ્રુતોદ્ઘનિદ વાતાવરણને અનુકૂલિત કેક્ટસ અને સફ્ટ્યુલન્ટની વિવિધ જાતિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

સાયકસ & પામ પ્લોટ

આ પ્લોટ અનાવૃત બીજધારી વર્ગનાં કેટલાક સાયકસ (Cycas) અને આવૃત બીજધારી વર્ગનાં પામ (Palm) ની પ્રજાતિઓથી ઘરપૂર છે.

પામ ઓર્ડિનનાં વૃક્ષો એ મહારાજા સાયાજીરાવ એ પોતાના વરદુ હરતે વાવેલાં છે. *Cycas circinalis* અને *C. revoluta* એ લગભગ ૧૧૦ વર્ષ જૂના છે.

અમીબોબેટમે ક્રમે મેડિકિનેજે ઐજેન્ટ રેડિંગ

આર્બિરેટમની સ્થાપના ઈ.સ. ૧૯૬૨ ની આસપાસ પ્રોફ. એ.આર.ચવન (HOD, વનસપતિશાસ્ત્ર) ની દેખાય અને નિર્દેશન છેઠળ કરવામાં આવી હતી.

અહીં વનસપતિની લગભગ ૧૨૦૦ જેટલી જાતિઓનો નિવાસ છે, જેમાંથી ૩૦ જાતિઓ સ્થાનિક (Endemic) છે.

હૃત્રિમ તળાવ

આ જલીય વિભાગ એ આર્બિરેટમને માયે ગુગટ સમાન છે. તે ઉદ્યાનનાં પ્રાકૃતિક સૌંદર્યમાં થાર આંદ લગાવી દે છે.

કૂદ પ્લોટ

આ પ્લોટમાં ગુલાકાતીઓ વર્ષાળ કોઈ ને કોઈ ફળનો આનંદ માણી શકે છે! એ માટે અહીં લીથી, સફરજન, કિલી, રાયણ, જામણ, સીતાજણ, કાજુ, વીજુ, જાંબુ, બોર વરોરેનાં વૃક્ષો આવેલા છે.

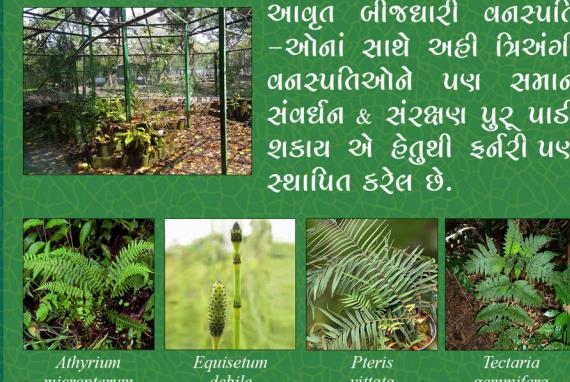
થીન હાઉસ & રલાસ હાઉસ

અહીં લોજવાળાં અનુકૂલનો ધરાવતી વનસપતિઓનાં સંવર્ધન અને સંરક્ષણનાં હેતુથી અનુક જાતિઓ આવરી લેવામાં આવી છે.

ફર્ની

આવૃત બીજધારી વનસપતિ -ઓનાં સાથે અહીં પ્રિઅંગી વનસપતિઓને પણ સમાન સંવર્ધન & સંરક્ષણ મૂર્ખ પાડી શકાય એ હેતુથી ફર્ની પણ સ્થાપિત કરેલ છે.

ઇન્ટરપ્રિટેશન રૂમે

અહીં વનસપતિને લગતી વિવિધ માહિતીઓને થાર્ડ્સ રચને રજૂ કરેલ છે. એ સાથે અહીં બીજ કેન્દ્ર (Seed Bank) પણ બેન્ચ કરવામાં આવી રહ્યુ છે.

